

BİLGİ NOTU

Konu: Dünya Anti-Doping Ajansı (WADA), 2025 Bilimsel Araştırma Hibeleri için Proje Çağrısını Başlattı

Anti- doping araştırmalarını ileriye taşıyın

Montreal, 18 Haziran 2024

[Dünya Anti-Doping Ajansı \(WADA\), 2025 Bilimsel Araştırma Hibe Programı](#) için yeni [Teklif Çağrısını](#) başlatmaktan memnuniyet duyar.

Bilim, dopinge mücadelede ilerlemeleri yönlendiren temel unsurdur. Yenilikçi araştırmalar, dopinge mücadele topluluğunun dopingdeki yeni trendleri, yeni ilaçları, yeni uygulama mekanizmalarını, yeni yöntemleri ve doping tespitini geliştirmek için yeni yollar belirlemesine yardımcı olur.

2001 yılından bu yana, WADA 650'den fazla proje için araştırma hibelerine 90 milyon ABD dolarından fazla yatırım yaptı. Bu hibeler, performans artırıcı maddeler ve yöntemler için yeni ve geliştirilmiş tespit yöntemleri geliştirmeye yönelik araştırmaların hacmini ve çeşitliliğini artırdığı için kritik öneme sahiptir.

2025 Bilimsel Araştırma Hibeleri Programı için niyet beyanlarını sunma

2025 Bilimsel Araştırma Hibe Programı kapsamında niyet beyanı (EOI) sunmak isteyen bilim insanları, **1 Temmuz 2024 tarihinden itibaren** Ajans'ın [WADAGrants](#) platformu üzerinden bunu yapmaya davet edilmektedir.

[Ekim 2023'te duyurulduğu üzere](#), WADA'nın yeni hibe başvuru sistemi, araştırmacıların yıl boyunca herhangi bir zamanda niyet beyanı (EOI) sunmalarını memnuniyetle karşılar. Niyet beyanları, seçilen araştırma ekiplerinin tam başvuru sunmaya davet edilmeden önce ilk inceleme sürecinden geçecektir. Her hibe yılı, niyet beyanlarının ve ardından gelen tam başvuruların incelenmesinden oluşan üç döngü içerecektir. Döngüler, WADA'nın fonlama kararlarının alındığı İcra Komitesi toplantıları ile uyumlu olacak şekilde planlanmıştır. Tüm ilgili son tarihler aşağıdaki tabloda sunulmuş olup, ayrıca [WADA'nın web sitesinde de mevcuttur](#).

Bilim insanlarını desteklemek için başvuru ve değerlendirme süreçleri hakkında daha fazla detay [Bilimsel Araştırma Hibeleri Başvuru Kılavuzu](#) kısmında bulunmaktadır.

2025 yılındaki üç döngü için önemli son tarihler

Döngü	Hibe yılı	EOI gönderme tarihi	EOI Kararı	Tam Başvuru gönderimi	Beklenen karar bildirim tarihi
#1	2025	30-Eylül-2024	Kasım ortası 2024	13-Aralık-2024	Mart ortası-2025

BİLGİ NOTU

#2	2025	28-Şubat-2025	Mayıs başı-2025	30 Mayıs 2025	Eylül ortası- 2025
#3	2025	04-Temmuz-2025	Ağustos sonu- 2025	03-Ekim-2025	Aralık ortası - 2025

*Başvuru sahiplerinin yalnızca 2025 Bilimsel Araştırma Hibe Programı için niyet beyanlarını 1 Temmuz 2024 tarihinden başlayarak sunabileceklerine ve bu noktada 2024 Bilimsel Araştırma Hibe Programının 2. Döngüsünün kapanacağına lütfen dikkat ediniz.

Tarihleri kaydedin
18-19 Mart 2025
2025 Yıllık Sempozyum

1-5 Aralık 2025
2025 Dünya Konferansı

2025 Bilimsel Araştırma Hibeleri Teklif Çağrısı

Arka Plan

Dünya Anti-Doping Ajansı (WADA), doping içermeyen spor için dünya çapında ortak bir hareketi yönetmek amacıyla 1999 yılında uluslararası bağımsız bir ajans olarak kurulmuştur. WADA'nın yönetimi ve finansmanı, Spor Hareketi ve dünya hükümetleri arasındaki eşit ortaklık temelinde yürütülmektedir. WADA'nın ana rolü, tüm spor dallarında ve ülkelerde anti-doping kuralları ve politikalarını geliştirmek, uyumlu hale getirmek ve koordine etmektir. Ana faaliyetlerimiz arasında bilimsel ve sosyal bilimler araştırmaları; eğitim; istihbarat ve soruşturmalar; anti-doping kapasitesinin geliştirilmesi; ve Dünya Anti-Doping Kodu'na uyumun izlenmesi yer almaktadır.

Bilim, dopinge mücadelede ilerlemeleri yönlendiren temel unsurdur. Yenilikçi araştırmalar, dopinge mücadele topluluğunun dopingdeki yeni trendleri, yeni ilaçları, yeni uygulama mekanizmalarını, yeni yöntemleri ve doping tespitini geliştirmek için yeni yollar belirlemesine yardımcı olur.

WADA'nın Sağlık, Tıp ve Araştırma Komitesi (HMRC), Ajansın Daimi Komitelerinden biridir ve dopingden arınmış spor uygulamalarını korumak amacıyla spordaki bilimsel gelişmeleri izler. Bu amaçla, Yasaklı Maddeler, Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası (TUE), Laboratuvar, Gen ve Hücre Dopingi gibi WADA Uzman Danışma Gruplarını denetler. HMRC Komitesi ayrıca WADA tarafından finanse edilen Bilimsel Araştırma Hibe Projelerinin seçilmesinden sorumludur.

2001 yılından bu yana, WADA dünya çapındaki araştırmacılara anti-doping bilimi alanındaki yenilikleri geliştirmeleri için 90 milyon dolardan fazla taahhütte bulunmuştur. Ajansın bilimsel araştırma hibeleri kritiktir, çünkü yasaklı performans artırıcı maddeler ve yöntemler için yeni ve geliştirilmiş tespit yöntemleri geliştirmeye yönelik araştırmaları kolaylaştırır ve bu amaca yüksek seviyeli araştırmacıları çeker.

WADA Tarafından Finanse Edilen Bilimsel Araştırma Hibe Projeleri

WADA, doping maddelerinin veya yöntemlerinin tespiti için analitik araçların geliştirilmesi veya optimize edilmesi, Sporcu Biyolojik Pasaportunun büyümesi, yasaklı maddelerin ve ilaç kombinasyonlarının farmakolojisi, doping potansiyelinin değerlendirilmesi ve anti-doping test programları üzerine Bilimsel Araştırma Projelerini teşvik ve finanse eder. Bu amaç doğrultusunda, WADA sporda doping ile mücadelede doğrudan ve acil uygulanabilirliği olan projelere (eğer uygunsa insan çalışmaları dahil) yüksek öncelik verir ve bu nedenle nadiren temel araştırma projelerini finanse eder. Daha spesifik olarak, başvuru sahipleri, keşif aşamasının ötesinde translasyonel araştırmalar önermeye teşvik edilir. Önerilen projeler, fonlama dönemi sonunda somut çıktılara ulaşmayı hedeflemelidir.

Araştırma planının geliştirilmesi sırasında pratik uygulanabilirliği sağlamak için başvuru sahiplerinin anti-doping laboratuvarlarına (örneğin, WADA tarafından akredite edilmiş laboratuvarlar) veya anti-doping kuruluşlarına danışmaları teşvik edilir.

2025 Bilimsel Araştırma Hibe Konuları

2025 yılı için, HMRC anti-doping alanında ilgili araştırma alanlarını (özellikle 2024 Yasaklı Maddeler ve Yöntemler Listesi ile ilgili olanları) belirlemiştir.

Şunu belirtmek gerekir ki, aşağıdaki konuları ele alan tekliflere daha yüksek öncelik verilecektir:

- Tercihen, ancak bununla sınırlı olmamak kaydıyla, kromatografi-kütle spektrometrik yöntemlerle peptid ve protein hormonları ile büyüme faktörlerinin saptanması/tespit edilmesi/miktarlarının belirlenmesi.
- Yasaklı maddelerin/yöntemlerin tespitin geliştirilmesi (örneğin, idare çalışmaları, gelişmiş tespit metodolojileri, analiz çoğullama dahil yeni uzun süreli metabolitlerin tespiti);
- Yasaklı maddelerin veya metabolitlerinin eşik değerlerini veya minimum raporlama seviyelerini belirlemek için farmakokinetik çalışmalar (örneğin, beta-2 agonistler, uyarıcılar) yapılması; izin verilen (örneğin, yarışma dışı veya yöntem) kullanımla yasaklı kullanım, doğal kaynaklarla kasıtlı kullanım veya gıda kalıntılarındaki varlık arasında ayırım yapılması;
- Aday biyobelirteçlerin veya moleküler/hücresel/alt hücresel imzaların doğrulanması dahil olmak üzere otolog kan transfüzyonunun tespiti;
- Sporcu Biyolojik Pasaportu (örneğin, doping veya hematolojik, steroid veya endokrin [büyüme hormonu belirteçleri] modüllerine ilişkin önemli faktörlerin yeni biyobelirteçleri); ve
- Seçilen Sertifikalı Referans Malzeme sentezi (lütfen gerekli malzemeler için WADA ile iletişime geçin)

2025 yılı için teklifler aşağıdaki şekilde sınıflandırılacaktır:

- A. Doping maddelerinin/yöntemlerinin tespiti:** analitik kimyada metodolojiler; ve özellikle, aşağıdaki konuları ele alan araştırmalar:
 - Kromatografi-kütle spektrometri yöntemleri veya analitik kimyada yeni yöntemler kullanılarak doping maddelerinin ve yöntemlerinin tespiti.
- B. Doping maddelerinin/yöntemlerinin tespiti: benzer bağlama ve biyokimyasal yöntemler;** ve özellikle aşağıdaki konuları ele alan araştırmalar:
 - İmmünolojik testler, benzer bağlama reaktiflerine dayanan diğer testler veya diğer biyokimyasal yöntemler kullanarak doping maddelerinin ve yöntemlerinin tespiti; ve
 - Doğrulanmış benzer bağlama bazlı testlerin ve diğer biyokimyasal yaklaşımların çoklu tespiti.
- C. Doping maddelerinin/yöntemlerinin farmakolojik çalışmaları;** ve özellikle aşağıdaki konuları ele alan araştırmalar:
 - İdrar/kan/kurumuş kan lekelerinde doğal olarak üretilebilen veya gıdalarda bulunabilen veya gıda kontaminantı olarak bulunabilen veya doping etkileriyle ilişkilendirilen yasaklı maddelerin veya bunların metabolitlerinin eşik/raporlama seviyelerinin kurulması ve/veya geliştirilmesi;
 - Cinsiyet, genetik ve çevresel faktörlerin atılım, tespit veya biyolojik eylem üzerindeki etkisi dahil olmak üzere yasaklı maddelerin ve yöntemlerin farmakokinetiği/farmakodinamiği/metabolizması;
 - İlaçların, ilaç etkileşimlerinin (kokteyl formülasyonları) veya ilaç mikrodazlamasının doping potansiyeli ve tespit stratejileri; ve
 - Yasaklı maddelerin uzun vadeli metabolitleri veya belirteçleri.
- D. Sporcu Biyolojik Pasaportu (ABP);** ve özellikle aşağıdaki konuları ele alan araştırmalar:
 - ABP'nin Hematolojik, Steroid ve Endokrin modüllerinde transkriptomik, metabolomik ve proteomik yaklaşımlarla yeni ayırıcı belirteçlerin keşfi ve doğrulanması;
 - Karıştırıcı faktörlerin değerlendirilmesi ve mevcut modüllerin özgüllüğünü artıran yeni biobelirteçlerin doğrulanması;
 - ABP yaklaşımının diğer hedef analitlerle (örneğin, endokrin modülünün bir parçası olarak ek peptid hormonlar), ABP belirteçlerini algılamak için analitik yöntemlerle, alternatif örnek matrisleri ve biyolojik verilerin analizine yönelik diğer yaklaşımlarla genişletilmesi.

E. Doping maddeleri/metotlarının tespiti: moleküler biyoloji, "omics" ve çeşitli metodolojiler; ve özellikle aşağıdaki konuları ele alan araştırmalar:

- Gen dopinginin tespiti, yeni duyarlı ve çoklu yöntemlerle gen transferi, gen susturulması ve gen düzenleme teknolojilerinin tespit edilmesi, insan veya hayvan çalışmalarından elde edilen örneklerle değerlendirilmesi;
- Yasaklı maddeler ve yöntemlerin (örneğin, otojenik kan transfüzyonu) tespiti için moleküler ve metabolik imzaların doğrulanması;
- Spor için önemli olan kaslar, bağ dokuları veya diğer dokular ve organlarda yasaklanmış hücre terapilerinin (örneğin, genetik olarak değiştirilmiş hücreler) tespiti

F. Anti-doping programlarını geliştirmek için bilimsel yenilikler; ve özellikle aşağıdaki konuları ele alan araştırmalar:

- Doping eğilimlerini belirlemek, yasaklı maddeler ve/veya metotların tespitini iyileştirmek, doping tespiti için araçlar geliştirmek üzere veri analitiği, yapay zeka kullanımı;
- Test programlarının, özel analizlerin ve örnek saklamanın planlanmasında kaynakların (etkililik ve maliyet) en uygun hale getirilmesi,
- Sporculardan örnek toplama deneyiminin geliştirilmesi;
- Sonuç yönetiminde pozitif test senaryolarının olasılığının değerlendirilmesi.

* Sosyal bilim araştırmalarına odaklanan projeler uygun değildir.

2025 Bilimsel Araştırma Hibeleri Teklif Çağrısı

Niyet Beyanı (EOI) ve tam başvuru için son gönderim tarihleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Son teslim tarihleri revize edilebilir. Güncellenmiş tablo WADA'nın websitesinde bulunmaktadır.

Döngü	Hibe Yılı	EOI gönderme tarihi	EOI Kararı	Tam Başvuru Gönderimi	Beklenen karar bildirim tarihi
#1	2025	30-Eylül-2024	Kasım ortası 2024	13-Aralık-2024	Mart ortası-2025
#2	2025	28-Şubat-2025	Mayıs başı 2025	30-Mayıs-2025	Eylül ortası 2025
#3	2025	04-Temmuz-2025	Ağustos sonu 2025	03-Ekim-2025	Aralık ortası-2025

Bilimsel araştırma hibeleri için başvuru kılavuzları, başvuru ve değerlendirme süreçleri hakkında daha fazla bilgi WADA'nın web sitesinde mevcuttur (örneğin, EOI/tam başvuru gönderimi için talep edilen belgeler).

Yıl boyunca yapılan teklif çağrılarını tamamlamak üzere, ilgi konular belirlendiği zaman WADA'nın, projeler için özel çağrılar yayınladığını lütfen unutmayınız. Açık konular WADA'nın web sitesinde listelenecek ve ilgili olduğu durumlarda daha detaylı başvuru talepleri için bağlantılar sağlanacaktır.

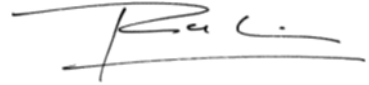
Başvuru sahiplerinin, araştırma ekibi oluşturma, biyolojik örneklerle ilgili erişim ve diğer teknik konularda yardım almak için WADA'yla (science@wada-ama.org) iletişime geçmeleri teşvik edilir.

WADA, yukarıdaki konular doğrultusunda temiz sporun korunması amacıyla anti-doping araştırmalarının ilerlemesine yardımcı olmayı hedefleyen tüm bilim insanlarına değerli başvuruları için şimdiden teşekkür eder.

Saygılarımla,

Prof. Lars Engebretsen
Bařkan
Sağlık Tıp ve Araştırma Komitesi

Prof. Olivier Rabin
Üst Düzey Yönetici
Bilim ve Tıp